

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 12 iunie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Gaidarji Petru Nicolae, născut la 21 mai 1990 în or. Comrat, domiciliat în mun. Comrat, str. Vîsoțki, nr. 31.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.01. 2014 – 24.04.2014 (prima instanță).
2. 14.05.2014 – 12.06.2014 (instanța de apel).
3. 08.10.2014 – 10.12.2014 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 24 aprilie 2014, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Gaidarji Petru a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial dispunându-se încasarea de la Gaidarji Petru în beneficiul succesorului părții vătămate Gațenco Oxana a prejudiciului moral în sumă de 150000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că inculpatul Gaidarji Petru, la 15 noiembrie 2013, aproximativ la ora 17:15, conducând autovehiculul de model „Mercedes-190”, cu n/î GE AN 547, se deplasa pe autostrada M-3, la 89 km + 980 m, pe str. Lenin, mun. Comrat, în direcția de sud, lângă magazinul „Vitos” în raionul stadionului din Comrat, a depășit limita de viteză admisibilă și deplasându-se totodată cu viteza 125 km/h a încălcat cerințele:

- art. 45 alin. (1) lit. d) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009, potrivit căroră:

1) „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră;

2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”;

- art. 46 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, conform căruia: „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lîngă copii”;

- art. 47 alin. (1) lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, conform căruia: „Limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sunt în localități - 50 km/h”, și totodată, deplasîndu-se cu o viteză de 125 km/h, manifestînd neatenție, circuliînd pe o parte a drumului, semnalizată prin indicatoarele rutiere 1.3 „Copii” 5.50.1 „Trecere pentru pietoni” și marcajele rutiere 1.3 „marcaj longitudinal”, 1.7 „marcaj longitudinal” și 1.14.1 „marcaj transversal” a lovit pietonul Bratunova Tatiana, anul nașterii 2000, care traversa partea carosabilă a autostrăzii.

În urma accidentului rutier, pătimatei Bratunova Tatiana i-au fost cauzate leziuni corporale grave după criteriul de pericol pentru viață, în formă de traumă cranio-cerebrală deschisă, și anume: otoree din ambele părți, hemoragii pe învelișul moale a capului în regiunea occipitală din partea dreaptă și în regiunea parietală din partea stîngă, fractură a osului occipital din partea stînga cu trecerea la baza craniului, hemoragii subarahnoidiană în ambele emisfere cerebrale, prezența sîngelui în ventriculul encefalitei, traumă contondentă a coloanei cervicale în formă de fractură a corpului, a așasei vertebre cervicale cu leziuni ai măduvei spinării și cu hemoragii de culoare roșu închis în substanța măduvei spinării la nivelul fracturii și în cursul canalului cefalorahidian; fractură închisă din treimea de mijloc a claviculei stînge cu hemoragii de culoare roșu închis în țesăturile moi din jur; fractură închisă a humerusului stîng în treimea inferioară cu formarea fragmentelor osoase și cu hemoragii de culoare roșu închis în țesăturile moi din jur; fractură închisă a osului de umăr stîng în treimea inferioară cu formarea fragmentelor osoase și cu hemoragii de culoare roșu închis în țesăturile moi din jur; fractură mărunțită închisă a ambelor oase de tibie dreaptă a treimei superioare cu hemoragie extinsă de culoare roșu închis în țesăturile moi din jur; plagă în zona de maleola laterală a articulației de tibia-talpă stîngă; hemoragii și excoriații în zona supraorbitală din partea stîngă, a pleoapei superioare a ochiului stîng, în zona malară din partea dreaptă, în zona lombară din partea dreaptă cu

trecerea în regiunea fesei drepte, în regiunea iliacă din partea stîngă și dreaptă, regiunea membrelor inferioare și superioare, din cauza cărora victima Bratunova Tatiana a decedat la locul accidentului.

În drept, acțiunile inculpatului Gaidarji Petru au fost încadrate de prima instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conducea mijlocul de transport ce au provocat din imprudență decesul unei persoane.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, stabilind inculpatului Gaidarji Petru pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. Admiterea acțiunii civile cu reducerea prejudiciului moral pînă la 20000 lei, invocînd că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de persoana vinovatului, de circumstanțele care atenuază vina inculpatului și neîntemeiat nu a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, reieșind din recunoașterea vinovăției și căința sinceră a inculpatului Gaidarji Petru.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 12 iunie 2014 a fost respins apelul avocatului Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru, ca fiind nefondat.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că reieșind din materialele dosarului, instanța de judecată nu a găsit temeiuri pentru aplicarea pedepsei mai blînde. Ținînd cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, prima instanță a aplicat pedeapsa minimă sub formă de închisoare inculpatului Gaidarji Petru. Referitor la admiterea parțială a cerințelor acțiunii succesului legal al părții vătămate, instanța de apel a reieșit din circumstanțele cauzei, din principiile echității și proporționalității, a luat în considerație caracterul și gravitatea suferințelor morale ale succesului legal al părții vătămate și membrilor familiei ei, gradul de vinovăție, cerințele reclamantului în mărime de 300000 lei, de aceea întemeiat a încasat de la Gaidarji Petru prejudiciul moral în mărime de 150000 lei.

5. La 24 iulie 2014 (ștampila poștei pe plic f.d. 216), decizia este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru prin care, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei, și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Gaidarji Petru să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 90 Cod penal – pedeapsa numită să-i fie suspendată condiționat, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu admiterea pretențiilor

succesorului legal al părții vătămate Gațenco Oxana privind repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în sumă de 20000 lei, invocând că:

- reeducarea inculpatului Gaidarji Petru este posibilă fără izolarea acestuia de societate și nu este necesară izolarea lui cu scopul prevenirii comiterii de către el a infracțiunilor noi, chiar dacă a fost anterior de 6 ori tras la răspundere pentru comiterea contravențiilor;
- instanța de apel a respins neconvincător practica adusă de avocat referitor la examinarea cauzelor similare la Curtea Supremă de Justiție;
- instanța de apel nu s-a expus asupra altor circumstanțe care atenuază vina inculpatului (repararea benevolă a prejudiciului material, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, ilegalitatea acțiunilor victimei ce a dus la lovirea ei);
- utilizarea neîntemeiată în calitate de probă a cazierului contravențional;
- instanța de judecată nu a cercetat chestiunea privind situația patrimonială a inculpatului, lipsa la el a bunurilor care ar permite executarea hotărârii judecătorești privind încasarea prejudiciului moral imens cauzat prin infracțiune.

5.1. În referința declarată de către procuror s-a solicitat respingerea recursului ordinar declarat de către avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că motivele invocate în recurs nu se încadrează în prevederile legale ale art. 427 Cod de procedură penală, astfel, măsura de pedeapsă stabilită lui Gaidarji Petru este în limitele sancțiunii articolului imputat.

5.2. În referința declarată de către succesorul legal al părții vătămate Gațenco Oxana, s-a solicitat menținerea sentinței instanței de fond, cu respingerea recursului ordinar declarat de avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că nu este de acord cu motivele invocate în recurs.

6. Verificând argumentele recursului ordinar declarat de avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru în raport cu actele cauzei, Colegiului penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar la 24 iulie 2014 (data de pe plic de la poștă), împotriva deciziei instanței de apel din 12 iunie 2014, pronunțată la 10 iulie 2014, în termen.

Drept temei pentru declararea recursului, recurentul a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel referitor la stabilirea pedepsei inculpatului.

Colegiul penal constată că temeiul la care se referă autorul recursului, nu este aplicabil în speța dată din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal mai reține că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță și de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică această hotărâre numai referitor la stabilirea pedepsei, care consideră că nu a fost individualizată corect.

Motivul recurentului precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit nu a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului Gaidarji Petru pentru infracțiunea comisă, reieșind din modalitatea de comitere a faptei, consecințele survenite, personalitatea inculpatului (anterior atras la răspundere contravențională de mai multe ori (f.d. 52), instanța de apel corect a concluzionat că numai trimiterea inculpatului Gaidarji Petru în locurile de detenție pentru ași executa pedeapsa stabilită de prima instanță, va restabili echitatea socială, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane, fapt ce duce la evitarea contribuției dezvoltării în rîndul cetățenilor a sentimentelor că nu pot beneficia de o protecție adecvată din partea statului și curmării încrederii infractorilor în faptul că vor fi blînd pedepsiți.

Totodată, Colegiul penal invocă, că instanța de apel la aplicarea pedepsei complimentare inculpatului Gaidarji Petru, privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 4 ani, corect a ținut cont de faptul că la moment infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport soldată cu decesul persoanei a căpătat amploare și la comiterea infracțiunii inculpatul s-a folosit de acest drept.

Deasemenea, Colegiul penal menționează că instanțele de judecată just, i-au aplicat inculpatului Gaidarji Petru o pedeapsa în limita sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, totodată ținîndu-se cont și de prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei cu închisoarea, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-i-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei, astfel pentru art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, instanța de judecată a operat între limita minimă de 2 ani și limita maximă de 4 ani și 8 luni, aplicîndu-i pedeapsa în limita minimă.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal consideră că la aplicarea pedepsei lui Gaidarji Petru, instanța de apel motivat s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și corect a ajuns la concluzia că prima instanță acordând deplină eficiență prevederilor art. 75-77 Cod penal a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar aplicându-i o pedeapsă cu închisoarea – echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Referitor la încasarea prejudiciului moral de la inculpatul Gaidarji Petru în folosul succesorului legal al victimei Gațenco Oxana, Colegiul penal menționează, că instanța de apel corect a concluzionat că viața omului nu poate fi măsurată prin valorile materiale și soluționarea chestiunii date este asociată în multitudinea de factori subiectivi. La soluționarea cazului dat instanța de apel just s-a condus de principiul justiției și proporționalității, ținând cont de caracterul și gravitatea suferințelor morale ale succesorului legal al victimei și membrilor ei de familie, gradul vinovăției și practica judiciară creată.

Colegiul penal mai menționează că pentru unificarea practicii judiciare privitor la aplicarea legislației naționale și a standartelor internaționale ce ține de acordarea despăgubirilor, inclusiv cu titlu de compensații morale Președintele Curții Supreme de Justiție, în colaborare cu Direcția Agent Guvernamental a Ministerului Justiției a dat explicații, prin care au fost indicate sumele de bani posibili de acordat ca satisfacție morală pentru violarea drepturilor prevăzute de CEDO. Astfel, pentru violarea dreptului la viață - art. 2 CEDO este indicată suma de la 6000-30000 euro, echivalentul în lei moldovenești (Buletinului Curții Supreme de Justiție, nr. 8-9, 2012, pagina 28).

În speța dată, fiind acordată suma de 150000 lei ca daună morală, având ca consecințe decesul victimei, suma se consideră echitabilă, iar mărimea sumei este aproape de limita minimă statuată de practica judiciară.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază că temeiul pentru recurs, invocat de recurent în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat

în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Gaidarji Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 12 iunie 2014, în cauza penală privindu-l pe **Gaidarji Petru Nicolae**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **24 decembrie 2014**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie